

Πρίστινα: Εμπρηστικές “φωνές” θέλουν να κατεδαφιστεί ο ημιτελής Ορθόδοξος ναός του Χριστού Σωτήρος - Διεθνή προστασία ζητά η Σερβική Εκκλησία

[Πατριαρχία](#) / [Πατριαρχείο Σερβίας](#)

Στην καταδίκη εμπρηστικών δηλώσεων που θέτουν σε άμεσο κίνδυνο την παρουσία της Σερβικής Ορθόδοξης Εκκλησίας και των ιερών της χώρων στο [Κοσσυφοπέδιο](#) και τα Μετόχια προέβη άμεσα η Μητρόπολη Ράσκας και Πριζρένης μετά τις “φωνές” που ζητούν κατεδάφιση του ναού του Χριστού Σωτήρος στην [Πρίστινα](#).

Γραφείο ρεπορτάζ ore.gr

Συγκεκριμένα, στις 19 Μαρτίου 2025, ο καθηγητής Jusuf Budžoni και ο Enver Reda

μέσα από το TV “Koha”, τηλεοπτικό δίκτυο του Κοσσυφοπεδίου με μεγάλη απήχηση, εξαπέλυσαν δριμεία επίθεση προς την Ορθόδοξη Εκκλησία μέσα από ανιστόρητα επιχειρήματα, όπως τα χαρακτηρίζει η Μητρόπολη Ράσκας και Πριζρένης, με αποκορύφωνα τη δημόσια θέση του ότι θα έπρεπε να κατεδαφιστεί αμέσως μετά τον πόλεμο ο ημιτελής ναός του Χριστού Σωτήρος στο κέντρο της Πρίστινα, ο οποίος πολλές φορές έχει γίνει στόχος Κοσοβάρων εξτρεμιστών.

“Η δημοσίευση μιας τέτοιας δήλωσης σε κορυφαίο μέσο ενημέρωσης του Κοσσυφοπεδίου δεν είναι μόνο πρόκληση, αλλά και ανοιχτό κάλεσμα για καταστροφή θρησκευτικών χώρων και είναι μια προφανής μορφή ρητορικής μίσους, η οποία πρέπει να καταδικαστεί απερίφραστα από όλους όσους προασπίζονται την ειρήνη, τη θρησκευτική ελευθερία και την πολιτιστική συνύπαρξη”, σχολίασε άμεσα η Μητρόπολη Ράσκας και Πριζρένης.

Ο ναός του Σωτήρος Χριστού, αν και ημιτελής λόγω της έκρηξης του πολέμου, είναι ένας καθαγιασμένος ναός που ανήκει στη Σερβική Ορθόδοξη Εκκλησία ενώ σύμφωνα με τη Μητρόπολη “Η έκκληση για κατεδάφισή του σημαίνει υποκίνηση θρησκευτικής μισαλλοδοξίας, ενθάρρυνση της διαγραφής της πολιτιστικής ταυτότητας και πρόκληση πρόσθετων εντάσεων σε μια περιοχή που εξακολουθεί να φέρει το βαρύ φορτίο της σύγκρουσης. Αυτού του είδους η ρητορική υπονομεύει σοβαρά κάθε προσπάθεια συμφιλίωσης και αμοιβαίου σεβασμού μεταξύ των κοινοτήτων στο Κοσσυφοπέδιο. Συνιστά επίσης παραβίαση των θεμελιωδών ανθρωπίνων δικαιωμάτων, συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος στη θρησκευτική ελευθερία και την προστασία της πολιτιστικής και θρησκευτικής κληρονομιάς, που εγγυώνται τόσο η διεθνής νομοθεσία όσο και η νομοθεσία του Κοσσυφοπεδίου”.

Ανιστόρητες οι θέσεις για τη Μεσαιωνική παρουσία των Σέρβων

Όμως το λάδι στη φωτιά της βίας μέσα από τη ρητορική μίσους και της διαστρέβλωσης της ιστορίας δεν έμεινε εκεί. Οι συνομιλητές προέβησαν σε ευθεία άρνηση της ύπαρξης του σερβικού λαού κατά τον Μεσαίωνα και στην απόρριψη του σερβικού χαρακτήρα των μεσαιωνικών ορθόδοξων μνημείων στο Κοσσυφοπέδιο και τα Μετόχια, υποστηρίζοντας ότι ιστορικά και επιστημονικά είναι αβάσιμες!

“Τέτοιες δηλώσεις αντικρούονται ευθέως από εκτενή διεθνή ακαδημαϊκή βιβλιογραφία και τεκμηριωμένες ιστορικές πηγές. Η ύπαρξη του σερβικού μεσαιωνικού κράτους, οι ηγεμόνες του και η ανεπτυγμένη εκκλησιαστική και πολιτιστική ζωή στο Κοσσυφοπέδιο και τα Μετόχια αντιπροσωπεύουν ένα ιστορικό γεγονός που επιβεβαιώνεται από πολυάριθμους χάρτες, αρχιτεκτονικά κατάλοιπα και έργα τέχνης, τα οποία εδώ και καιρό αποτελούν αντικείμενο μελέτης και αναγνώρισης από διεθνείς ειδικούς στους τομείς της ιστορίας και της τέχνης. Η Σερβική Ορθόδοξη Εκκλησία ποτέ δεν αντιλήφθηκε τους ιερούς της τόπους στο Κοσσυφοπέδιο και τα Μετόχια ως κάτι αποκλειστικά δικό της. Διατηρώντας και προστατεύοντας αυτούς τους ιερούς χώρους για αιώνες, η Εκκλησία τους θεωρούσε πάντα μέρος της ευρύτερης πολιτιστικής και πνευματικής κληρονομιάς όλης της ανθρωπότητας. Αυτά τα μνημεία δεν ανήκουν μόνο στους Σέρβους ορθόδοξους πιστούς, αλλά σε όλους τους ανθρώπους καλής θέλησης. Για αυτόν τον λόγο, τα τέσσερα πιο σημαντικά σερβικά ορθόδοξα ιερά στο Κοσσυφοπέδιο και

τα Μετόχια — το Μοναστήρι του Πατριαρχείου του Πέτς, το Μοναστήρι Βισόκι Ντέτσανι, το Μοναστήρι της Γρατσάνιτσας και η Εκκλησία της Παναγίας της Ljeviška στο Πρίζρεν — έχουν συμπεριληφθεί στον Κατάλογο Παγκόσμιας Κληρονομιάς της UNESCO. Εξάλλου, λόγω της πραγματικής και διαρκούς απειλής για την επιβίωσή τους, τα μνημεία αυτά βρίσκονται στον Κατάλογο της Παγκόσμιας Κληρονομιάς που είναι σε κίνδυνο καθώς για περισσότερες από δύο δεκαετίες είναι εκτεθειμένα σε κινδύνους. Το καθεστώς αυτό δεν χορηγήθηκε υπό πολιτικές πιέσεις, αλλά ως συνέπεια της εξαιρετικής ιστορικής τους αξίας και της ανάγκης για επείγουσα διεθνή προστασία, η οποία εξακολουθεί να είναι επίκαιρη και αναγκαία σήμερα”, απαντά η Μητρόπολη.

Αμφισβητούν και το πογκρόμ του 2004

Οι Αλβανοί ιστορικοί από το Κοσσυφοπέδιο δεν σταμάτησαν σε αυτά τα δύο θέματα. Αμφισβήτησαν ακόμη και το [πογκρόμ του Μαρτίου του 2004](#) κάνοντας λόγο για υποκίνησή του από τη Σερβία! Η θέση αυτή: “αντιπροσωπεύει μια ωμή και επικίνδυνη παραποίηση καλά τεκμηριωμένων γεγονότων. Αυτές οι ταραχές, που αναγνωρίζονται από τη διεθνή κοινότητα ως το μεγαλύτερο ξέσπασμα βίας στο Κοσσυφοπέδιο από τον πόλεμο του 1999, ήταν αναμφίβολα έργο Αλβανών εξτρεμιστών, που τροφοδοτήθηκαν από εμπρηστικές αναφορές στα μέσα ενημέρωσης και εθνικιστική ρητορική. Εκείνες τις μέρες της φρίκης, 30 σερβικές ορθόδοξες εκκλησίες και μοναστήρια κάηκαν ή υπέστησαν σοβαρές ζημιές, 4.000 άνθρωποι — κυρίως Σέρβοι και Ρομά — εκδιώχθηκαν, εκατοντάδες σπίτια καταστράφηκαν και 19 άνθρωποι έχασαν τη ζωή τους. Αυτά τα τραγικά γεγονότα καταδικάστηκαν από όλους τους διεθνείς οργανισμούς, συμπεριλαμβανομένης της

ΚFOR, της UNMIK και πολλών παγκόσμιων κυβερνήσεων. Η απόπειρα σήμερα, τις ημέρες που γιορτάζουμε την επέτειο του πογκρόμ, να μετατεθεί η ευθύνη στα θύματα αυτών των εγκλημάτων αντιπροσωπεύει όχι μόνο προσβολή της ιστορικής αλήθειας αλλά και πλήρη περιφρόνηση του ανθρώπινου πόνου. Ταυτόχρονα, επισημαίνει μια ανησυχητική τάση να ξαναγραφεί η ιστορία με τρόπο που να δικαιολογεί τη βία του παρελθόντος και ενδεχομένως να ενθαρρύνει νέες επιθέσεις”, αναφέρει η Μητρόπολη.

Σε διαρκή απειλή η Σερβική κληρονομιά στο Κοσσυφοπέδιο

Ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Ράσκας και Πριζρένης κ. Θεοδόσιος, σε πρόσφατες συναντήσεις της οποίες είχε με τον Ειδικό Αντιπρόσωπο της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Διάλογο Βελιγραδίου-Πρίστινας, καθώς και με άλλους διεθνείς αξιωματούχους που επισκέφθηκαν το Κοσσυφοπέδιο, είχε εκφράσει την επείγουσα ανάγκη ενίσχυσης της θεσμικής και φυσικής προστασίας των Σερβικών Ορθοδόξων ιερών τόπων και των πιστών. “Αυτή η ανάγκη προκύπτει από την πραγματικότητα της μόνιμης και ανοιχτής στόχευσης, όπως επιβεβαιώθηκε από την πρόσφατη βεβήλωση της σκήτης του 13ου αιώνα [του Αγίου Πέτρου του Koriški κοντά στο Πρίζρεν](#). Οι παράνομες μπουλντόζες γύρω από αυτό το αρχαίο ιερό, που προκάλεσαν μεγάλες ζημιές στην εγκατάσταση και αποκάλυψαν τα θεμέλιά της, είναι ένα ξεκάθαρο παράδειγμα της παραμέλησης, ακόμη και της εχθρότητας των τοπικών αρχών, όχι μόνο απέναντι στη Σερβική Ορθόδοξη Εκκλησία αλλά και στην πολιτιστική κληρονομιά γενικότερα. Αυτή η πράξη βανδαλισμού, που πραγματοποιήθηκε χωρίς να λαμβάνεται υπόψη η ιερότητα και η ιστορική αξία της

τοποθεσίας, δείχνει πώς η σερβική ορθόδοξη κληρονομιά στο Κοσσυφοπέδιο συνεχίζει να κινδυνεύει και πώς οι νόμοι του Κοσσυφοπεδίου δεν τηρούνται από τους ίδιους τους θεσμούς”, τονίζεται.

Να απορρίψουν τη ρητορική μίσους

Η Μητρόπολη Ράσκας και Πριζρένης εξέφρασε τη θλίψη της και για το γεγονός ότι το “Koha”, μια από τις κορυφαίες πύλες στο Κοσσυφοπέδιο, αποφάσισε να δημοσιεύσει και να υποστηρίξει τέτοιο εμπρηστικό και επιθετικό περιεχόμενο. Δίνοντας χώρο σε φωνές που διαδίδουν μίσος, καλούν σε βία και διαστρεβλώνουν την ιστορική αλήθεια. “Αντί να συνεισφέρει σε μια κουλτούρα ειρήνης, ανεκτικότητας και αμοιβαίας κατανόησης —αξίες απαραίτητες για το μέλλον όλων στο Κοσσυφοπέδιο— αυτό το μέσο ενημέρωσης τάσσεται ανοιχτά με εκείνους που θέλουν να εμβαθύνουν τις διαιρέσεις και να διαιωνίσουν τις συγκρούσεις. Δυστυχώς, δεν είναι η πρώτη φορά που αυτό το μέσο ενημέρωσης δημοσιεύει περιεχόμενο που αρνείται τη σερβική κληρονομιά και τα δικαιώματα του σερβικού λαού”.

Για ακόμη μία φορά η τοπική Επισκοπή καλεί όλους τους υπεύθυνους θεσμούς, τη διεθνή κοινότητα και τους ανθρώπους καλής θέλησης, τόσο στο Κοσσυφοπέδιο όσο και σε όλο τον κόσμο, να απορρίψουν τη ρητορική μίσους και τον ιστορικό ρεβιζιονισμό. *“Η κληρονομιά του Κοσσυφοπεδίου και των Μετόχια δεν είναι ιδιοκτησία μιας κοινότητας, αλλά μια κοινή κληρονομιά που πρέπει να διατηρηθεί με αλήθεια, δικαιοσύνη και ειρήνη. Είναι καιρός να προστατεύσουμε αυτή την κληρονομιά όχι μόνο με λόγια, αλλά με συγκεκριμένες ενέργειες που θα διασφαλίσουν τον σεβασμό της αξιοπρέπειας και των δικαιωμάτων όλων των θρησκευτικών και εθνικών κοινοτήτων στο Κοσσυφοπέδιο και τα Μετόχια”,* καταλήγει η ανακοίνωση διαμαρτυρίας.

